

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik

w sprawie z powództwa Stowarzyszenia z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o dopuszczenie do udziału w postępowaniu administracyjnym
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 14 stycznia 2025 r.
na skutek skargi kasacyjnej powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego
w Warszawie z 16 kwietnia 2024 r., sygn. VII AGz 60/24

1. odrzuca skargę kasacyjną;

2. zasądza od Stowarzyszenia z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia odpisu niniejszego postanowienia Stowarzyszeniu z siedzibą w W. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 5 września 2023 r. Stowarzyszenie z siedzibą w W. zażądało dopuszczenia do udziału w postępowaniu dotyczącym zgłoszenia zamiaru koncentracji, prowadzonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod sygn. DKK-[...].

Pismem z 12 września 2023 r. Prezes UOKiK poinformował Stowarzyszenie, że brak jest podstaw do uznania, że jest ono – oprócz wnioskodawców w sprawie – stroną przedmiotowego postępowania antymonopolowego.

Stowarzyszenie uznało powyższe pismo za postanowienie o odmowie dopuszczenia organizacji społecznej do postępowania i zaskarżyło je zażaleniem z 19 września 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowieniem z 2 listopada 2023 r., XVII Amz 107/23, odrzucił ww. zażalenie. Wskazał, że zakwestionowane przez powoda pismo Prezesa UOKiK nie jest rozstrzygnięciem tego organu – nie stanowi decyzji administracyjnej, ani też innego rodzaju rozstrzygnięcia, wymienionych enumeratywnie w art. 479²⁸ § 1 w zw. z art. 479³² § 1 i § 2 k.p.c. Stanowi ono jedynie informację zwrotną w związku ze złożonym wnioskiem i w żaden sposób nie stanowi merytorycznego rozstrzygnięcia organu administracyjnego w sprawie. Konsekwencją tego stwierdzenia jest to, że przedmiotowe pismo nie podlega zaskarżeniu do SOKiK. Nie jest ono bowiem decyzją czy postanowieniem, na które służyłoby zażalenie.

Po rozpoznaniu zażalenia na ww. postanowienie SOKiK, Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 16 kwietnia 2024 r., VII AGz 60/24, oddalił zażalenie. Sąd II instancji zasadniczo podzielił stanowisko SOKiK. Uznał, że analiza treści pisma Prezesa UOKiK z 12 września 2023 r. jednoznacznie wskazuje, że nie zawiera ono żadnego rozstrzygnięcia w sprawie indywidualnie oznaczonego adresata oraz nie stanowi o jego prawach i obowiązkach.

Pismem z 8 sierpnia 2024 r. Stowarzyszenie złożyło skargę kasacyjną na ww. postanowienie Sądu Apelacyjnego, zaskarżając je w całości. W skardze kasacyjnej m.in. sformułowano wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oraz zawarto podstawy kasacyjne. Na zasadzie art. 398¹⁵ k.p.c. wniesiono o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Pismem z 27 września 2024 r. odpowiedź na skargę kasacyjną złożył Prezes UOKiK, wnosząc w pierwszej kolejności o odrzucenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie na rzecz organu kosztów zastępstwa procesowego według norm

prawem przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, jako niedopuszczalna, podlega odrzuceniu.

Istotą sporu w niniejszej sprawie było ustalenie charakteru pisma Prezesa UOKiK z 12 września 2023 r. Organ ten, a następnie sądy powszechne uznały, że pismo to ma jedynie charakter informacyjny i nie stanowi rozstrzygnięcia. Z kolei Stowarzyszenie stało od początku na stanowisku, że pismo Prezesa UOKiK z 12 września 2023 r. należy zakwalifikować jako postanowienie organu o odmowie dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu antymonopolowym.

W ocenie Sądu Najwyższego, w powyższej polemice rację przyznać należy Stowarzyszeniu. Zgodnie z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1616), w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem UOKiK stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84. Z kolei w myśl art. 31 § 2 k.p.a., organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie. Na możliwość zastosowania art. 31 k.p.a. (dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu) w procedurze antymonopolowej wskazuje doktryna (*M. Bernatt, M. Knapp*, Komentarz do art. 83 (w:) Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, red. *A. Jurkowska-Gomułka, A. Piszcz*, Warszawa 2025, nb 7, Legalis). W tym kontekście, samo błędne oznaczenie spornego pisma (brak nadania mu nazwy „postanowienie”) – wedle zasady *falsa demonstratio non nocet* – nie ma znaczenia dla jego kwalifikacji prawnej.

Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreśla, że powyższe nie ma wpływu na ocenę dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej. Zgodnie bowiem z art. 398¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub

postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Zaskarżone skargą kasacyjną postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16 kwietnia 2024 r. nie jest prawomocnym wyrokiem lub postanowieniem w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończącym postępowanie w sprawie.

Spór o dopuszczenie organizacji społecznej do postępowania administracyjnego (antymonopolowego) ma charakter postępowania wpadkowego, incydentalnego, którym nie rozstrzyga się o istocie sprawy. Przypomnieć należy, że istotą postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK pod sygn. DKK-[...] była ocena zamiaru koncentracji przedsiębiorców. Jak wynika z odpowiedzi na skargę kasacyjną (s. 4), Prezes UOKiK decyzją z 25 września 2023 r., DKK-[...]1, wydał zgodę na dokonanie koncentracji na zasadach określonych we wniosku zgłoszeniowym.

Podsumowując, ustawa procesowa nie przewiduje możliwości wywiedzenia skargi kasacyjnej od postanowienia sądu drugiej instancji wydanego w przedmiocie odmowy dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu antymonopolowym. Kwestia ta ma jedynie incydentalny charakter i nie rozstrzyga o istocie sprawy, którą w niniejszym przypadku była ocena dopuszczalności koncentracji przedsiębiorców.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z § 2 k.p.c. (punkt 1 sentencji postanowienia) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania kasacyjnego (punkt 2 sentencji postanowienia).

ł.n

r.g.

